

НАРОДНА БАНКА СРБИЈЕ

ИЗВЕШТАЈ О ДИНАРИЗАЦИЈИ ФИНАНСИЈСКОГ СИСТЕМА СРБИЈЕ

Март 2018. године

Јун 2018. године

Уводна напомена

Већа употреба динара у финансијском систему Србије и боља усклађеност валутне структуре прихода и расхода небанкарског сектора побољшале би степен финансијске стабилности земље, умањиле ризик од промене девизног курса у најрањивијим секторима привреде и повећале ефикасност монетарне политике. Да би се процес динаризације подржао, Народна банка Србије и Влада Републике Србије потписале су априла 2012. *Меморандум о стратегији динаризације финансијског система Србије*.

У складу с тим документом, Народна банка Србије и Влада Републике Србије обавезале су се да прате и анализирају кретање степена динаризације, као и да редовно извештавају јавност о употреби динара у домаћем финансијском систему. С тим циљем, Народна банка Србије тромесечно припрема и објављује *Извештај о динаризацији финансијског система Србије*, као једно од помоћних средстава комуникације с јавношћу. Тим извештајем, јавност се упознаје с дешавањима у сегменту динарског тржишта и указује се на мере и активности које су тржишни учесници и регулаторни органи предузели, или ће предузети, ради подршке процесу динаризације. Омогућавањем да наведене информације буду доступне јавности, боље се разуме зашто је неопходно да се заштитимо од ризика промене девизног курса, као и зашто су неопходне мере и активности које ће Народна банка Србије и Влада Републике Србије предузимати како би се процес динаризације финансијског система Србије подстакао.

Извештаји о динаризацији финансијског система Србије доступни су јавности на интернет презентацији Народне банке Србије (www.nbs.rs).

Стратегија динаризации

Стратегија динаризации у Републици Србији заснива се на активностима које се могу објединити у три међусобно повезана стуба.

Први стуб стратегије динаризации најопштијег је карактера, али је уједно и најважнији. Мере у оквиру овог стуба подразумевају активности усмерене ка успостављању макроекономског окружења које карактеришу ниска и стабилна инфлација, стабилан финансијски систем и одржив привредни раст.

Други стуб стратегије обухвата мере усмерене на активно промовисање динарских инструмената и тржишта, с посебним акцентом на развој тржишта динарских обвезница. Развој динарске криве приноса важна је окосница овог стуба.

Трећи стуб има за циљ унапређење заштите од постојећих девизних ризика у небанкарском сектору и дестимулисање даљег јачања тих ризика. Народна банка Србије ће предводити напоре у овој области, сарађујући с банкарским сектором у увођењу и развоју основних инструмената заштите од девизног ризика и на међубанкарском тржишту, и у пословању с клијентима.

СКРАЋЕНИЦЕ КОРИШЋЕНЕ У ОВОМ ИЗВЕШТАЈУ

д.с. – десна скала

EBRD – Европска банка за обнову и развој

л.с. – лева скала

млн – милион

млрд – милијарда

п.п. – процентни поен

Т – тромесечје

ХоВ – хартије од вредности

Не наводе се друге општепознате скраћенице.

Садржај

I. Динаризација финансијског система Србије	1
1. Динаризација пласмана	1
Пласмани привреди и становништву	1
Новоодобрени кредити привреди и становништву	2
2. Динаризација депозита	4
Депозити привреде и становништва	4
Новоположени депозити привреде и становништва	5
Динарска и девизна штедња	6
Да ли је исплативије штедети у динарима или у девизама	8
3. Динаризација јавног дуга	9
Валутна структура јавног дуга	9
Примарно тржиште државних ХоВ	9
Секундарно тржиште државних динарских ХоВ	10
II. Инструменти заштите од девизног ризика	11
1. Своп аукције девиза Народне банке Србије	11
2. Коришћење инструмената заштите од девизног ризика	12
Табела А. Показатељи динаризације пласмана и депозита	13
Табела Б. Валутна структура штедње становништва и јавног дуга	13
Табела В. Преглед мера и активности које иду у прилог повећања динаризације	14
Списак графикана и табела	16

I. Динаризация финансијског система Србије

Степен динаризации код нових кредита и депозита повећан је током Т1. Истовремено, учешће динарског дела јавног дуга у укупном дугу повећано је на рекордни ниво. С друге стране, благо је смањена динаризация пласмана и депозита по постојећим пословима.

Степен динаризации пласмана привреди и становништву смањен је у Т1, што је највећим делом последица смањења стања динарских потраживања, услед спроведених отписа проблематичних динарских потраживања и њихове продаје лицима ван банкарског сектора. С друге стране, динаризация новоодобрених кредита привреди и становништву наставила је да се повећава. То је делом резултат мањег одобравања валутно индексираних кредита, које је уобичајено за почетак године.

Учешће динарских депозита у укупним депозитима привреде и становништва било је у Т1 нешто мање него у претходном тромесечју због пада динарских депозита, уобичајеног за почетак године. Међутим, динаризация новоположених депозита је порасла након сезонски условљеног смањења у претходном тромесечју.

Држава се у Т1 у већој мери финансирала емисијом динарских ХоВ на домаћем тржишту, што је допринело већој динаризации јавног дуга.

1. Динаризация пласмана

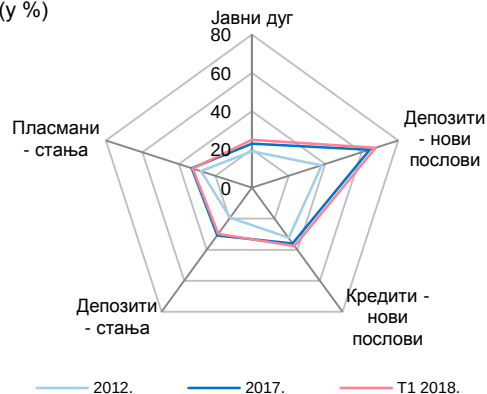
Динаризация пласмана привреди и становништву у Т1 смањена је у односу на претходно тромесечје. То је резултат смањења стања динарских кредита, на шта су утицале активности банака у погледу чишћења биланса, тј. отписа проблематичних кредита или њихове продаје лицима ван банкарског сектора. За разлику од овог показатеља, учешће динарских кредита у оквиру новоодобрених кредита привреди и становништву повећано је делом услед смањења валутно индексираних кредита, које је уобичајено за почетак године.

Пласмани привреди и становништву

У Т1 2018. укупни пласмани привреди и становништву наставили су да расту (за 18,0 млрд динара). У структури тих пласмана, порасли су валутно индексирани пласмани (за 21,3 млрд динара), док су динарски пласмани смањени (за 3,3 млрд динара), па је степен динаризации ових пласмана смањен за 0,5 п.п., на 32,5%, колико је износио крајем Т1.

Ако се искључи ефекат промене девизног курса, динаризация пласмана привреди и

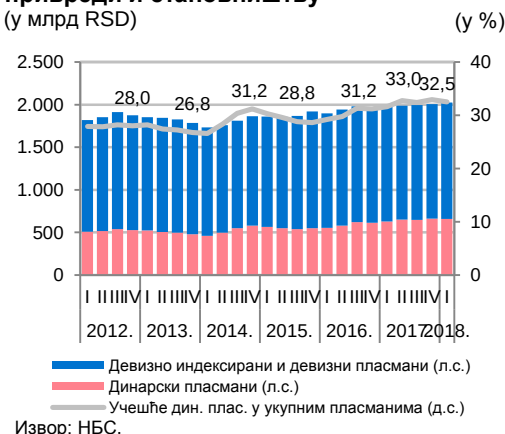
Графикон I.1. Показатељи динаризации* (у %)

*Све категорије изузев јавног дуга односе се на привреду и становништво. У оквиру сваке категорије - учешће динарске компоненте у износу укупне категорије.

Извор: НБС, Министарство финансија.

Графикон I.1.1. Учешће динарских пласмана у укупним пласманима привреди и становништву (у млрд RSD)

Извор: НБС.

становништву крајем Т1 такође је износила 32,5%, што је за 0,5 п.п. мање него крајем претходног тромесечја¹.

Раст пласмана привреди и становништву у Т1 вођен је повећањем пласмана становништву (за 19,9 млрд динара). Као и у претходна два тромесечја, банке су већи део пласмана становништву (51,9%) одобриле у динарима. У оквиру динарских пласмана, најдинамичније и даље расту готовински кредити (укључујући кредити за рефинансирање), који се по правилу одобравају у динарима (99%).

Стање валутно индексираних и девизних пласмана становништву забележило је скромнији раст од динарских пласмана (за 8,3 млрд динара). У њиховој структури посебно се издваја раст стамбених кредита, који се и даље махом одобравају уз примену валутне клаузуле. Кредити за ову намену, поред готовинских кредита, имају и највеће учешће у укупним пласманима банака становништву (39%).

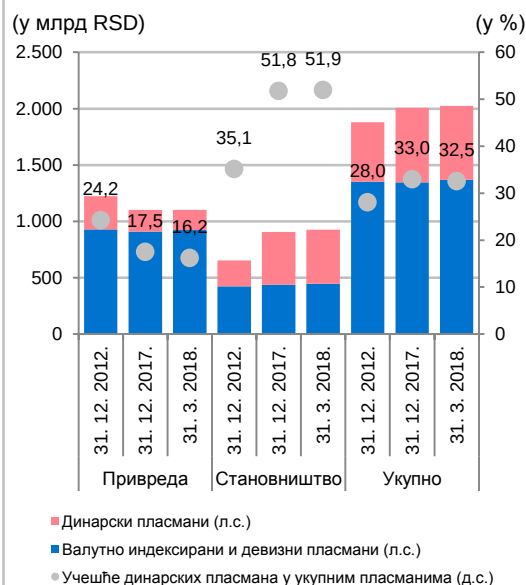
Пласмани привреди су у Т1 номинално смањени (за 1,9 млрд динара). У структури пласмана привреди, у поређењу с претходним тромесечјем, смањени су динарски пласмани (за 14,9 млрд динара), што је делом резултат наставка активности банака у погледу решавања проблематичних кредита. Поменути пад је готово у целости неутрализован растом валутно индексираних и девизних пласмана (за 13,0 млрд динара). Степен динаризації пласмана привреди због тога је смањен за 1,3 п.п., на 16,2%, колико је износио крајем Т1.

У структури потраживања банака од привреде, смањење је посебно било изражено код предузећа из области саобраћаја и пољопривреде, док је повећано кредитирање предузећа у области трговине, грађевинарства, енергетике и прерађивачке индустрије. При томе, највише је повећано стање инвестиционих кредита, који се у највећој мери одобравају уз примену валутне клаузуле, а смањено је стање кредита за обртна средства, за које је, у поређењу с кредитима за остале намене, карактеристичан већи степен динаризації.

Новоодобрени кредити привреди и становништву

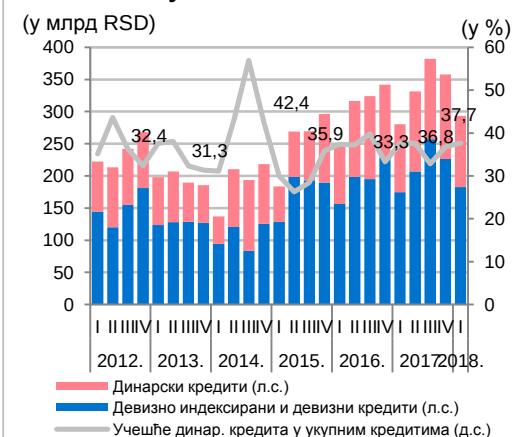
Банке су у Т1 одобриле мање кредита привреди и становништву него у претходном тромесечју, што је уобичајено за прво тромесечје у години. Реализовано је 293,4 млрд динара новоодобрених кредита, што је за 64,3 млрд динара мање него у Т4 2017.

Графикон I.1.2. Секторска структура пласмана

Извор: НБС.

Графикон I.1.3. Учешће динарских кредита у новоодобреним кредитима привреди и становништву

Извор: НБС.

¹ Обрачунато по курсу динара према евр, америчком долару, швајцарском франку, британској фунти и јапанском јену на дан 30. септембра 2014, ако се узме у обзир валутна структура потраживања по основу кредита.

У структури новоодобрених кредита привреди и становништву, износ валутно индексираних и девизних кредита мањи је за 43,4 млрд динара него у претходном тромесечју. И износ динарских кредита је смањен, али за готово упола мањи износ (за 20,9 млрд динара), што је резултирало растом њиховог учешћа у укупним новоодобреним кредитима привреди и становништву (за 0,9 п.п., на 37,7%).

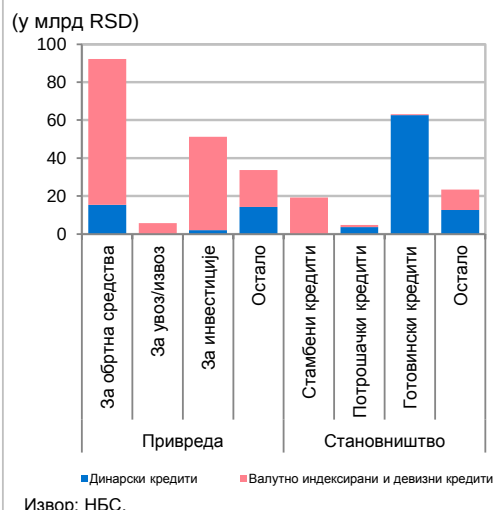
Већи део новоодобрених кредита банке су пласирале привреди (182,9 млрд динара), при чему је тај износ за четвртину мањи него у претходном тромесечју. Смањење је било израженије код валутно индексираних и девизних кредита, а највише код кредита намењених за финансирање обртних средстава, које су банке одобравале по нешто вишим каматним стопама него у претходном тромесечју (2,80%). С друге стране, инвестициони кредити у Т1 чинили су скоро 30% новоодобрених кредита привреди и у просеку су одобравани по нижим каматним стопама него у Т4 (3,0%).

Новоодобрени динарски кредити привреди такође су смањени (за 18,6 млрд динара), што је утицало на смањење њиховог учешћа у укупним новоодобреним кредитима привреди (за 3,3 п.п., на 17,3%). Као и код кредита с девизним предзнаком, смањење динарског кредитирања привреде било је најизраженије код кредита намењених финансирању обртних средстава. Под утицајем смањења референтне каматне стопе Народне банке Србије, каматне стопе на ове кредите исказале су у Т1 знатнији пад (за 1,4 п.п., на 4,4%), али је и поред тога степен динаризаације тих кредита мањи него у Т4 2017. (за 3,5 п.п., на 16,8%).

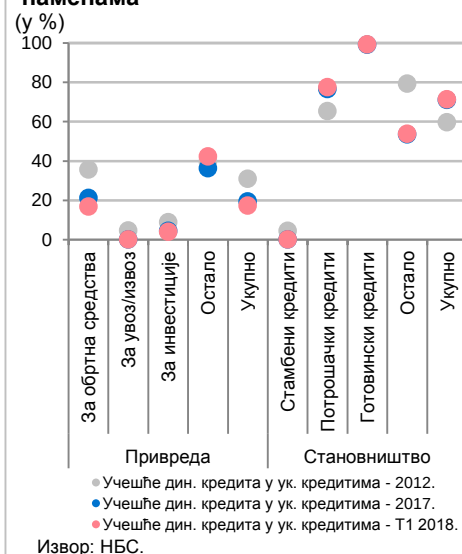
У Т1 је смањен и износ новоодобрених кредита становништву. Одобрено је 110,5 млрд динара кредита, што је за 3,2 млрд динара мање него у Т4. Смањење новоодобрених кредита становништву првенствено је резултат мањег износа динарских кредита (за 2,3 млрд динара), који и даље преовлађују у структури новоодобрених кредита становништву (71,4%).

Приликом задуживања код банака, становништво и даље највише користи готовинске кредите и кредите за рефинансирање (57,1%), а одобравање ових кредита било је интензивирано и у Т1. Кредити за ову намену су се и током Т1 по правилу одобравали у динарима (99%). Ипак, смањење каматних стопа у Т1 на ове кредите је било нешто израженије код валутно индексираних кредита. Наиме, каматне стопе на ове кредите у Т1 смањене су у већој мери за валутно индексираних кредита (за 0,4 п.п., на

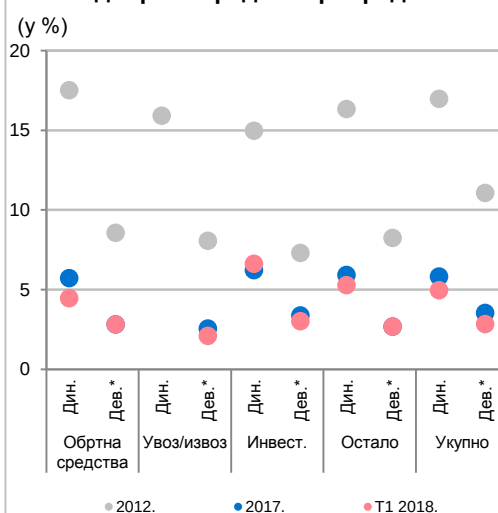
Графикон I.1.4. Новоодобрени кредити привреди и становништву у Т1 2018, по наменама

Графикон I.1.5. Динаризаација новоодобрених кредита привреди и становништву, по наменама

Графикон I.1.6. Каматне стопе на новоодobreне кредите привреди

3,0%), него за динарске кредите (за 0,2 п.п., на 10,9%).

За разлику од готовинских кредита, банке су у Т1 одобриле мање стамбених кредита него у претходном тромесечју. Одобрено је 19,2 млрд динара нових стамбених кредита, што је за 1,5 млрд динара мање него у Т4 2017. Валутно индексирани стамбени кредити и даље чине готово целокупан портфељ новоодобрених стамбених кредита, што се делом може приписати релативно ниским каматним стопама које банке зарачунавају на те кредите (2,9%). И поред тога, у Т1 су реализовани стамбени динарски кредити, и то по до сада најнижим каматним стопама (у просеку 4,72%, тј. за 85 б.п. мање него у Т4 2017).

2. Динаризација депозита

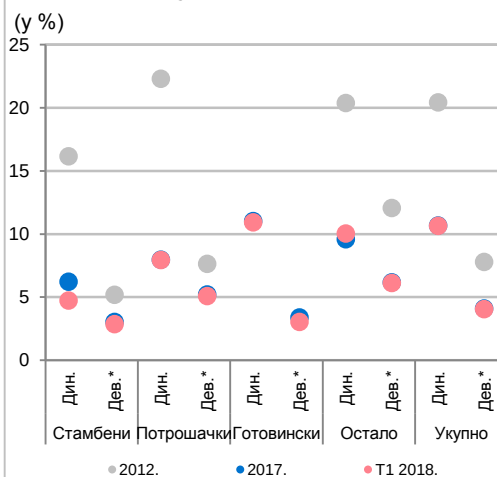
Степен динаризације депозита привреде, као и становништва, у Т1 био је нешто мањи него у претходном тромесечју, што се делом може објаснити утицајем сезонских фактора. Динаризација новоположених депозита порасла је након сезонски условљеног смањења у Т4 2017.

Депозити привреде и становништва

Крајем Т1 2018. депозити привреде и становништва у банкама износили су 1.997,0 млрд динара, што је за 8,8 млрд динара мање него крајем прошле године. Насупрот кретањима крајем прошле године, смањење депозита у Т1 било је условљено првенствено повлачењем динарских депозита (за 21,8 млрд динара), што је уобичајено за почетак године. За разлику од динарских депозита, валутно индексирани и девизни депозити током Т1 расли су из месеца у месец (кумулативно на нивоу тромесечја за 13,0 млрд динара), што је неповољно утицало на динаризацију депозита привреде и становништва. Крајем Т1, динаризација ових депозита износила је 29,9%² и била је за 1,0 п.п. нижа него на крају 2017.

Смањење динарских средстава у Т1 посебно је било изражено на рачунима предузећа (за 19,4 млрд динара). Највеће смањење забележено је на трансакционим рачунима предузећа која послују у области трговине, прерађивачке индустрије и енергетике. С друге стране, повећана су средства на рачунима предузећа из осталих услужних сектора. Валутно индексирани и девизни депозити привреде такође су смањени у Т1, али у релативно мањој мери (за 7,9 млрд динара). Сходно томе, смањен је степен динаризације

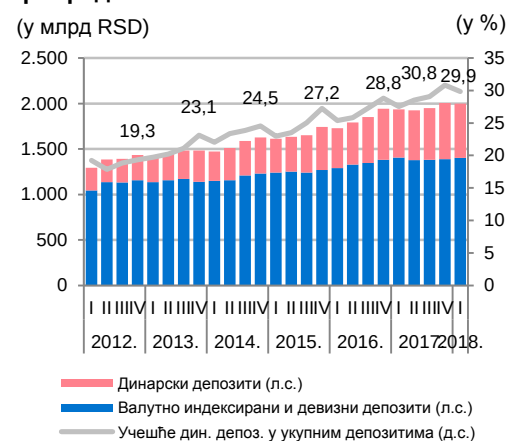
Графикон I.1.7. Каматне стопе на новоодobreне кредите становништву

*Валутно индексирани и девизни кредити.

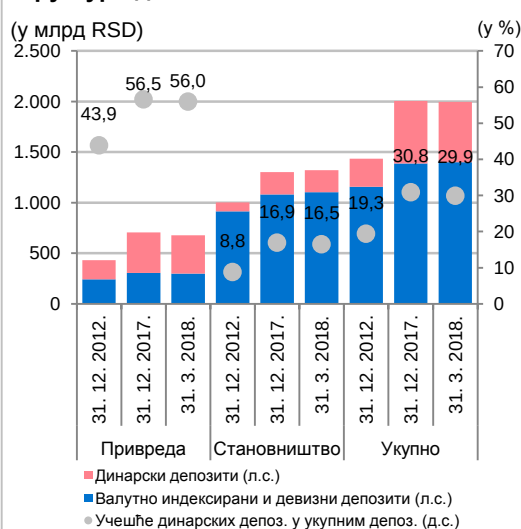
Извор: НБС.

Графикон I.2.1. Учешће динарских депозита у укупним депозитима привреде и становништва

Извор: НБС.

Графикон I.2.2. Секторска структура депозита

Извор: НБС.

² По искључењу ефекта промене девизног курса, то учешће је смањено за 1,0 п.п., на 29,8%.

депозита привреде (за 0,6 п.п.), тако да је крајем Т1 овај показатељ износио 56,0%.

За разлику од привреде, грађани су у Т1 повећали износ средстава на својим рачунима код банака (за 18,5 млрд динара). Раст депозита становништва био је предвођен растом валутно индексираних и девизних депозита (за 20,9 млрд динара), у оквиру којих се истиче раст девизне штедње. У истом периоду, динарски депозити становништва су смањени (за 2,4 млрд динара), захваљујући мањем износу средстава на трансакционим рачунима (за 3,9 млрд динара). Наведено смањење динарских депозита делом је ублажено растом динарске штедње (за 1,4 млрд динара). И поред тога, у Т1 је смањен степен динаризації депозита становништва – са 16,9%, колико је овај показатељ износио крајем прошле године, на 16,5% крајем Т1 2018.

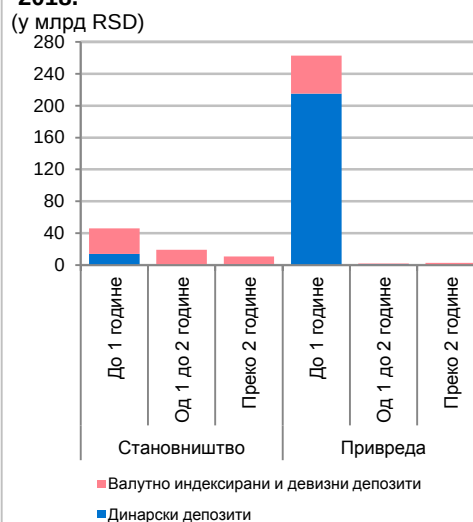
Новоположени депозити привреде и становништва

Привреда и становништво су током Т4 орочили код банака 343,4 млрд динара нових депозита, што је за 55,5 млрд динара мање него у претходном тромесечју. Смањење новоположених депозита привреде и становништва готово у потпуности је резултат мањег депоновања валутно индексираних и девизних депозита (52,2 млрд динара). Пад динарских депозита био је мање изражен (3,3 млрд динара), па је њихово учешће у новоположеним депозитима повећано (за 8,6 п.п.) на 67,5%. У односу на прошлу годину, ово учешће је у Т1 било нешто више (у 2017. години је износило 64,4%).

Смањење износа новоположених депозита у Т1 него у претходном тромесечју првенствено је последица мање интензивног депоновања средстава грађана (за 36,7 млрд динара) након тромесечја у коме је био месец штедње. У складу са структуром штедње грађана, у којој доминирају девизни депозити, у Т1 су највише смањени новоположени девизни улози (за 30,4 млрд динара). Износ новоположених динарских улога смањен је у мањој мери (за 6,3 млрд динара), што је условило повећање степена динаризації новоположених депозита становништва у Т1 (за 0,8 п.п., на 19,7%). Посматрано на годишњем нивоу, учешће динарских новоположених депозита грађана било је нешто мање него у 2017. години (када је износило 22,7%).

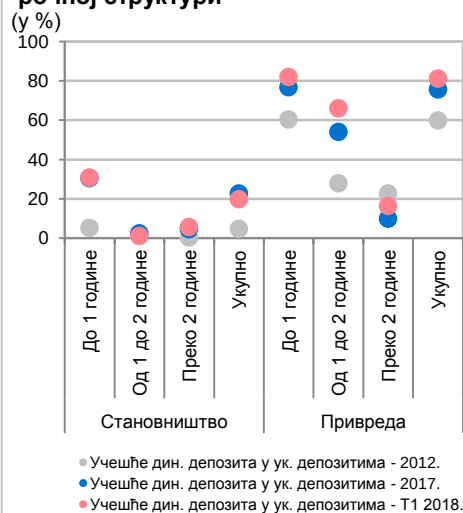
У структури новоположених девизних депозита становништва, највише је смањено депоновање депозита с роковима доспећа крајем од годину дана. И поред тога, ови депозити су и даље

Графикон I.2.3. Рочна структура новоположених депозита привреде и становништва у Т1 2018.

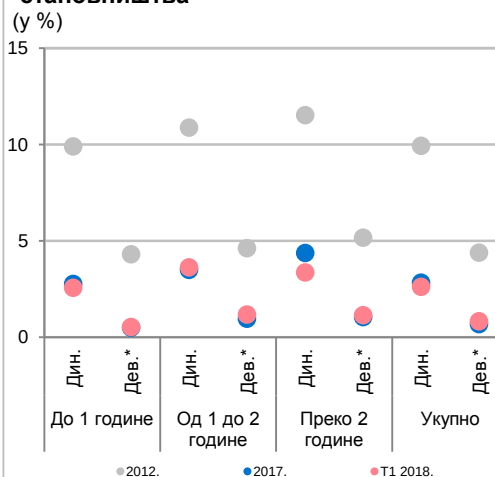
Извор: НБС.

Графикон I.2.4. Динаризация новоположених депозита привреде и становништва, према рочној структури

Извор: НБС.

Графикон I.2.5. Каматне стопе на новоположене орочене депозите становништва

*Валутно индексирани и девизни депозити.

Извор: НБС.

најзаступљенији у оквиру новоположених девизних улога (52,2%), што је у складу с њиховом доминантном улогом у структури девизне штедње. Каматне стопе на ове депозите ниже су него на депозите дужих рочности, и непромењене су у односу на претходно тромесечје (0,5%).

Код динарских депозита становништва, преовлађујући износ средстава и даље се полаже на рокове краће од годину дана (94,7%).

Каматне стопе на новоположене динарске депозите у Т1 у просеку су ниже него у претходном тромесечју, што је у складу са ублажавањем монетарне политике Народне банке Србије. Посматрано по рочностима, највише су смањене каматне стопе на депозите рочности дужих од две године (за 1 п.п., на 3,3%) и у мањој мери за депозите рочности краћих од годину дана (за 0,3 п.п., на 2,6%). Каматне стопе на депозите рочности између једне и две године у просеку су незнатно повећане (за 0,1 п.п., на 3,6%).

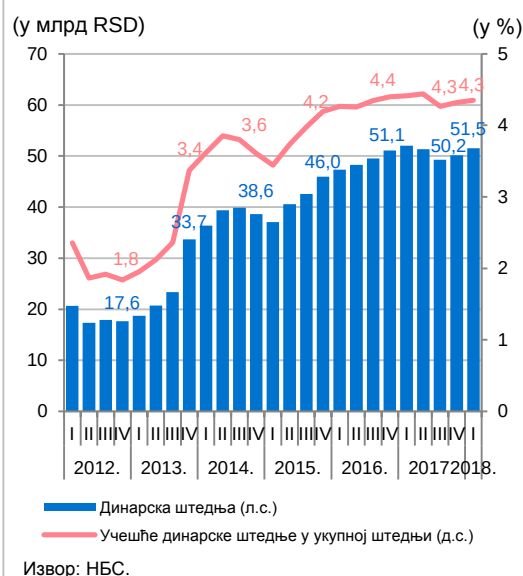
Предузећа су у Т1 такође смањила износ новоположених депозита. То је резултат сезонски условљеног мањег износа нових валутно индексираних и девизних депозита (за 21,9 млрд динара). Динарски депозити предузећа полагани су у нешто већем износу него у Т4 2017, тако да су чинили преко четири петине (81,1%) новоположених депозита привреде. У структури новоположених депозита привреде и даље преовлађују депозити рочности до годину дана (преко 99% у случају динарских депозита, а 94,1% у случају валутно индексираних и девизних депозита), при чему је то учешће незнатно веће него у Т4 2017.

Динарска и девизна штедња

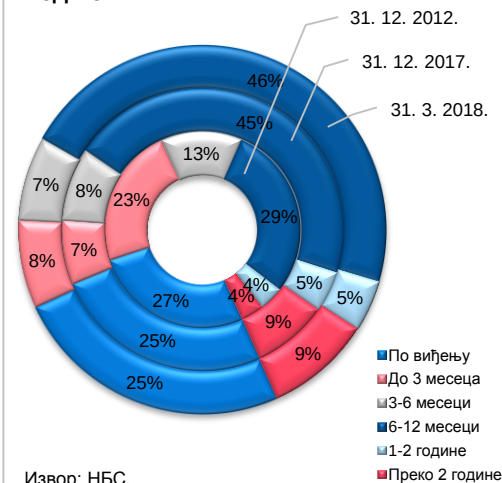
Динарска штедња је у Т1 2018. наставила да расте. Крајем марта она је износила 51,5 млрд динара, што је за 1,3 млрд динара више него на крају прошле године.

У оквиру динарске штедње, повећан је износ депозита с роковима доспећа до једне године, као и депозита дужих рокова доспећа. Посматрано по појединачним рочностима, повећање динарске штедње било је карактеристично за улоге свих рочности, изузев штедње по виђењу, штедње рочности од три до шест месеци и од једне до две године. При томе, и поред смањења каматних стопа на динарску штедњу рочности до годину дана³, највеће

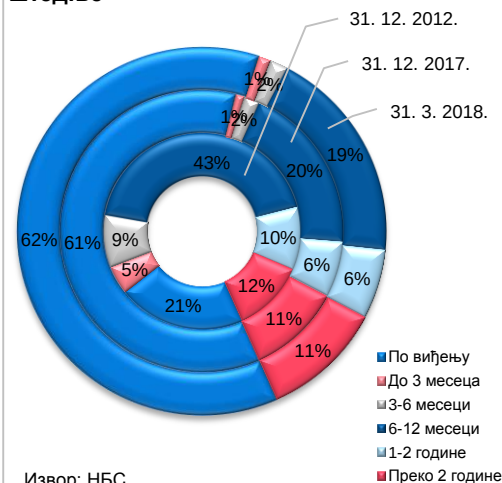
Графикон 1.2.6. Динарска штедња

Графикон 1.2.7. Рочна структура динарске штедње

Графикон 1.2.8. Рочна структура девизне штедње

³ Каматне стопе на новоположене депозите рочности до годину дана у просеку су износиле 2,6%, што је за 0,3 п.п. мање него у Т4 2017.

повећање односи се на штедне улоге рочности од шест до дванаест месеци (1,1 млрд динара) – који су и најзаступљенији у оквиру динарске штедне (46,3%). Знатно су повећани депозити орочени на период дужи од две године (0,4 млрд динара), за које су банке нудиле знатно ниже каматне стопе него у претходном тромесечју (у просеку 3,3%, тј. за 1,0 п.п. мање него у Т4 2017). Ови депозити учествују у укупној динарској штедњи са 9,3%.

Девизна штедња грађана наставила је да се повећава, и поред тога што су каматне стопе на девизне штедне улоге у Т1 остале приближно на истом нивоу као у Т4 2017. (у просеку 0,8%), а уз то, оне су и даље знатно ниже од каматних стопа на динарску штедњу. Средства на девизним рачунима грађана крајем Т1 достигла су износ од 9.566,1 млн евра, што је за 192,9 млн евра више него крајем 2017.

Пораст девизне штедне готово је у целости резултат раста штедне по виђењу (за 229,4 млн евра), која чини највећи део укупне девизне штедне грађана (61,7%). Девизна штедња орочена на дуже рокове углавном је смањена.

Валутна структура штедне је у Т1 остала готово непромењена – учешће динарске штедне у укупној штедњи крајем марта износило је 4,3%.

Да ли је исплативије штедети у динарима или у девизама

Динарска штедња и у дугом и у кратком року била је исплативија од девизне штедње, услед више каматне стопе на штедњу у домаћој валути него на штедњу у девизама, ослобађања од обавезе плаћања пореза на приходе од капитала на динарску штедњу, као и ниске инфлације и релативно стабилног девизног курса динара према еврју.

Штедња у динарима орочена на годину дана крајем марта 2017. била је исплативија од девизне штедње орочене у истом периоду на исти рок (Табела I.2.1). Орочавањем 100.000 динара 31. марта 2017. на годину дана по каматној стопи од 2,67%, на дан 31. марта 2018. штедиша би добио 102.670 динара. У истом периоду, орочавањем 100.000 динара у еврима, по каматној стопи од 0,41%, по истеку периода орочења, штедиша би добио 95.830 динара (након одбитка пореза на приходе од камате), што је за 6.840 динара мање од штедише који је штедео у динарима.

Такође, штедиша који би у било ком месецу или години у периоду од септембра 2010. до марта 2018. орочио 100.000 динара на годину дана, на крају периода орочења добио би више од штедише који би у истом периоду орочио на годину дана 100.000 динара у еврима (Графикон I.2.9). Изузетно, само у кратком периоду од априла до децембра 2011. девизна штедња је била исплативија од динарске штедње.

Табела I.2.1. Исплативост штедње орочене на годину дана

Врста штедње	Датум орочавања	Почетни улог	Средњи курс RSD према EUR (на дан 31. 3. 2017)	Каматна стопа (у %, p.a.)*	Датум доспећа	Средњи курс RSD према EUR (на дан 31. 3. 2018)	Улог на крају периода орочења **	Износ улога на крају периода орочења	
								у RSD	у EUR**
Штедња у RSD	31. 3. 2017.	100.000	123,9679	2,67	31. 3. 2018.	118,3853	102.670	102.670	867
Штедња у EUR	31. 3. 2017.	807	123,9679	0,41	31. 3. 2018.	118,3853	809	95.830	809
Разлика у корист динарске штедње – орочење на годину дана								6.840	58
Разлика у корист динарске штедње – орочење на три месеца								703	6
Разлика у корист динарске штедње – орочење на две године								10.837	92
Разлика у корист динарске штедње – годишње реорочавање у периоду од седам година								32.057	271

*Просечно пондерисана каматна стопа на динарске и девизне депозите орочене до једне године.

**За штедњу у еврима, износ након умањења за порез по основу прихода од камате.

Анализа исплативости штедње орочене на три месеца показује да је динарска штедња исплативија од девизне и на краће рокове. Наиме, у већини посматраних периода орочавања (у 61 од укупно 88 посматраних периода) од септембра 2010. до марта 2018. било је исплативије штедети у домаћој валути.

Поред тога, анализа исплативости динарске штедње у односу на девизну штедњу показује да је динарска штедња исплативија од девизне штедње и у дужем року код депозита орочених на две године, и то у читавом посматраном периоду.

Анализа исплативости динарске штедње у односу на девизну штедњу орочену на годину дана, уз занављање штедног улога увећаног за камату (и умањеног за порез на приходе од камате код девизне штедње), показује да је у последњих седам година било исплативије штедети у динарима. Наиме, штедиша који је марта 2011. положио 100.000 динара на динарску штедњу, и сваке године обнављао уговор, добио би у марту 2018. око 32.000 динара (након одбитка пореза код девизне штедње) више од штедише који би у истом периоду и уз исте претпоставке положио 100.000 динара у еврима на девизну штедњу.

Графикон I.2.9. Исплативост штедње орочене на годину дана

3. Динаризација јавног дуга

Држава је у Т1 повећала задужење у динарима, а смањила дуг у страној валути, што је допринело расту динаризације јавног дуга четврто тромесечје заредом.

Валутна структура јавног дуга

Држава је у Т1 повећала износ јавног дуга. Крајем Т1, јавни дуг је износио 2.808,2 млрд динара, што је за 58,5 млрд динара више него крајем претходног тромесечја.

Повећање јавног дуга у Т1 резултат је већег задужења у динарима (за 69,5 млрд динара). Девизни део јавног дуга смањен је у скромнијем износу (за 11,1 млрд динара).

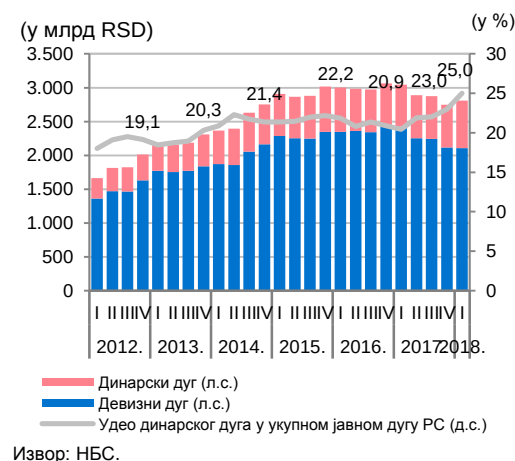
Посматрано по оригиналним валутама, поред динарског дела јавног дуга, повећан је и део јавног дуга изражен у еврима (за 25,7 млн евра), највише по основу емитовања ХоВ у еврима на домаћем тржишту, као и по основу задужења код међународних кредитора, углавном за финансирање изградње инфраструктуре. Јавни дуг у осталим валутама је смањен. Тако је измирен део јавног дуга у доларима (у износу од 29,1 млн долара) по основу отплате дуга Париском клубу и државама кредиторима по билатералним кредитним аранжманима. Јавни дуг у осталим валутама смањен је у мањим износима.

Повећање динарског и смањење девизног дела јавног дуга знатно је побољшало валутну структуру јавног дуга. Тако је учешће јавног дуга у динарима у Т1 повећано (за 2,0 п.п.), достигавши крајем марта рекордно висок ниво (25,0%). Учешће дуга у доларима наставило је да се смањује (у Т1 за 1,6 п.п., на 27,8%), што је, осим смањења износа јавног дуга у доларима, резултат и курсних разлика услед слабљења долара према евр, односно према динару. Такође, смањено је и учешће дуга у еврима (за 0,8 п.п., на 40,8%).

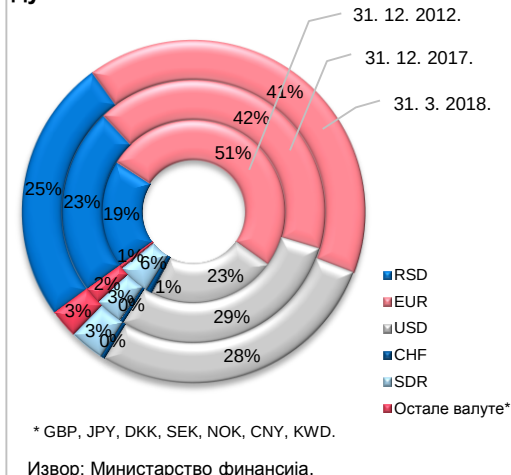
Примарно тржиште државних ХоВ

Држава се током Т1 у великој мери ослањала на финансирање на домаћем тржишту ХоВ, па је јавни дуг по том основу повећан за 77,1 млрд динара, на 1.089,4 млрд динара. При томе, држава је повећала задужење на овом тржишту емисијом динарских ХоВ (за 69,5 млрд динара), а у мањој мери емисијом ХоВ изражених у страној валути (за 7,6 млрд динара). Портфељ динарских ХоВ достигао је крајем Т1 износ од 695,2 млрд динара (укључујући и штедне обвезнице) и чини 63,8% портфеља државних ХоВ. У поређењу с Т4 2017, то учешће је у Т1 било веће за 2,0 п.п.

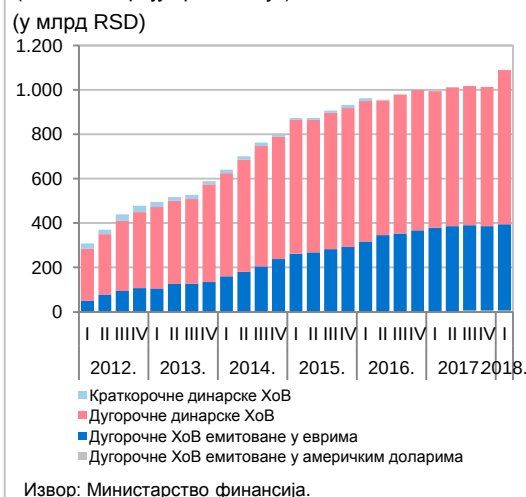
Графикон I.3.1. Учешће динарског дуга у укупном јавном дугу

Графикон I.3.2. Валутна структура јавног дуга РС

Графикон I.3.3. Рочна и валутна структура државних ХоВ емитованих на домаћем финансијском тржишту (стања на крају тромесечја)

Повећање портфеља динарских ХоВ током Т1 постигнуто је задужевањем државе на најдуже рокове доспећа. Тако је јавни дуг повећан по основу продаје реперних ХоВ рочности десет година и пет година (за 73,2 млрд динара и 51,8 млрд динара, респективно). У истом периоду, смањен је дуг по основу ХоВ с роком доспећа две године, односно три године (у износу од 29,7 млрд динара и 24,0 млрд динара, респективно), као и по основу доспећа преосталих ХоВ најкраће расположиве рочности (53 недеље), у скромном износу (1,8 млрд динара).

По основу државних ХоВ емитованих на домаћем финансијском тржишту у страној валути, јавни дуг је повећан (за 66,2 млн евра) и крајем Т1 достигао је износ од 3.330,0 млн евра. При томе, посматрано по иницијалним рочностима ХоВ, повећан је портфељ обвезница рока доспећа пет година, десет година и три године (у износу од 96,1 млн евра, 86,9 млн евра и 22,1 млн евра), а смањен портфељ ХоВ краћих рокова доспећа (првенствено двогодишњег рока доспећа – за 118,7 млн евра), тако да је повећана просечна рочност девизног портфеља државних ХоВ.

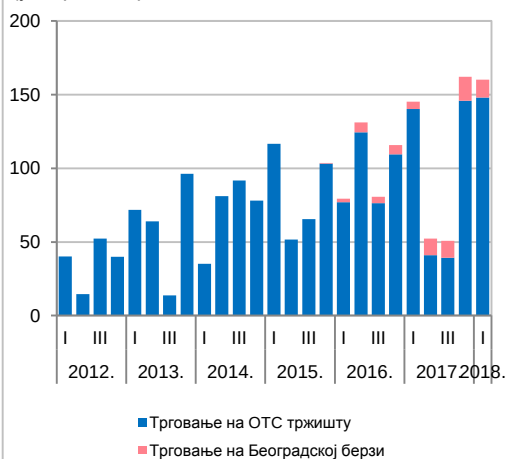
Секундарно тржиште државних динарских ХоВ

На секундарном тржишту државних динарских ХоВ, у Т1 је остварен промет у износу од 160,2 млрд динара, што је незнатно мање него у претходном тромесечју (за 1,8 млрд динара). У складу са емисијама динарских ХоВ на примарном тржишту, промењена је и структура секундарног промета. Повећано је трговање ХоВ иницијалних рочности десет година (за 31,3 млрд динара) и пет година (за 2,1 млрд динара), а смањено трговање ХоВ рочности седам година, три године и две године (у износама од 16,9 млрд динара, 10,6 млрд динара и 7,7 млрд динара, респективно). Највише се трговало ХоВ рокова доспећа три године и десет година, које су чиниле готово три четвртине укупног секундарног трговања.

Секундарни промет динарских државних ХоВ на Београдској берзи у Т1 био је за четвртину мањи него у Т4 2017. и износио је 12,1 млрд динара. Трговање на том тржишту чинило је 7,6% укупног обима секундарног промета овим ХоВ.

Графикон I.3.4. Секундарни промет динарских државних ХоВ

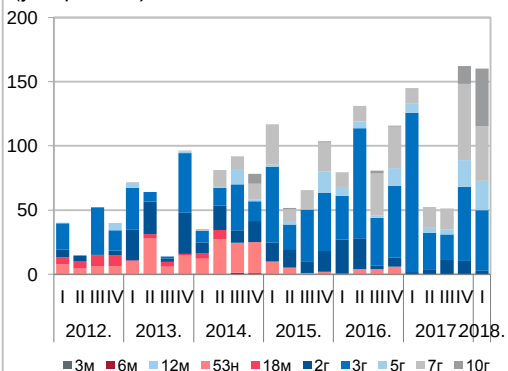
(у млрд RSD)

Извор: Министарство финансија и ЦРХоВ.

Графикон I.3.5. Секундарни промет динарских државних ХоВ, према рочној структури ХоВ

(у млрд RSD)

Извор: Министарство финансија и ЦРХоВ.

II. Инструменти заштите од девизног ризика

Народна банка Србије је у току Т1 наставила да организује редовне тромесечне и двонедељне своп аукције девиза. У истом периоду, резиденти су с банкама закључили трансакције терминске куповине девиза у укупном износу од 46,8 млн евра, што је за 21,8 млн евра мање него у претходном тромесечју.

1. Свop аукције девиза Народне банке Србије

У току Т1, организоване су 24 редовне тромесечне своп аукције девиза, на којима је Народна банка Србије своп продала и своп купила по 80,0 млн евра. Укупна тражња банака на тромесечним аукцијама своп продаје девиза износила је 175,0 млн евра, док је укупна тражња на тромесечним аукцијама своп куповине девиза износила 164,0 млн евра. Највећи обим реализације у Т1 забележен је у марту, када је Народна банка Србије своп продала и своп купила по 33,0 млн евра. Просечни пондерисани прихваћени своп поени на тромесечним аукцијама своп продаје девиза у Т1 износили су 8.374, односно кретали су се у распону од 7.500 до 8.842, док су просечни пондерисани прихваћени своп поени на аукцијама своп куповине девиза износили 8.767, односно кретали су се у распону од 8.057 до 9.510.

Народна банка Србије је организовала и 24 редовне двонедељне своп аукције девиза, на којима је своп продала и своп купила по 22,0 млн евра. Укупна тражња банака на двонедељним аукцијама своп продаје девиза износила је 125,0 млн евра, док је укупна тражња на двонедељним аукцијама своп куповине девиза износила 137,0 млн евра. Највећи обим реализације у Т1 забележен је у јануару, када је Народна банка Србије своп продала и своп купила по 15,0 млн евра. Просечни пондерисани прихваћени своп поени на двонедељним аукцијама своп продаје девиза у Т1 износили су 1.265, односно кретали су се у распону од 1.212 до 1.300, док су просечни пондерисани прихваћени своп поени на аукцијама своп куповине девиза износили 1.402, односно кретали су се у распону од 1.339 до 1.524.

На свим аукцијама које је организовала, Народна банка Србије је своп продавала и своп куповала исти износ девиза, при чему је остварена позитивна разлика у своп поенима.

Табела II.1.1. Свop трансакције Народне банке Србије, тромесечни подаци (у млн EUR)

Период	Свop продаја девиза	Тражња банака на аукцијама своп продаје девиза	Свop куповина девиза	Тражња банака на аукцијама своп куповина девиза
2012.	171,0	497,0	188,0	903,1
2013.	124,0	1.214,0	124,0	189,0
2014.	180,0	649,5	180,0	689,5
2015.	550,5	1.519,5	550,5	905,0
2016.	440,0	1.293,9	440,0	805,0
2017.	546,5	1.145,2	546,5	1.020,0
2018.				
Т1	102,0	300,0	102,0	301,0

Извор: НБС.

Табела II.1.2. Свop трансакције Народне банке Србије у 2018, месечни подаци (у млн EUR)

Месец	Свop продаја девиза у првом краку				Свop куповина девиза у првом краку			
	3М		2Н		3М		2Н	
	Реали-зација	Тражња банака	Реали-зација	Тражња банака	Реали-зација	Тражња банака	Реали-зација	Тражња банака
Јануар	28,0	97,0	15,0	71,0	28,0	58,0	15,0	39,0
Фебруар	19,0	37,0	7,0	24,0	19,0	60,0	7,0	50,0
Март	33,0	41,0	0,0	30,0	33,0	46,0	0,0	48,0
Укупно Т1	80,0	175,0	22,0	125,0	80,0	164,0	22,0	137,0

Извор: НБС.

У току Т1 нису забележене међубанкарске своп трансакције купопродаје девиза за динаре (у претходном тромесечју банке су закључиле четири међубанкарске своп трансакције, укупне вредности 36,0 млн евра).

2. Коришћење инструмената заштите од девизног ризика

Учешће терминске куповине у укупној куповини девиза резидената од банака у Т1 износило је 1,5% (1,9% у претходном тромесечју) и било је најниже у марту – 1,0%. Укупно 19 домаћих предузећа у Т1 користило је могућност заштите од девизног ризика закључивањем ове врсте трансакција с банкама. Просечна пондерисана рочност терминске куповине девиза износила је 77 дана, при чему је најдужа рочност терминске трансакције забележена у јануару – 197 дана. Просечна вредност уговора о терминској куповини девиза резидената износила је 0,4 млн евра.

У погледу валутне структуре терминске куповине девиза, учешће америчког долара износило је 29,0%, а учешће евра 71,0%.

У Т1 је забележено више трансакција терминске продаје девиза од стране једног резидента у укупном износу од 20,0 млн евра (4,5 млн евра у претходном тромесечју), просечне пондерисане рочности 474 дана.

Табела II.2.1. Девизне терминске трансакције резидената с банкама, тромесечни подаци

Период	Терминска куповина резидената			Терминска продаја резидената		
	Износ у млн EUR	Просечна пондерисана рочност у данима	Учешће у укупној куповини у %	Износ у млн EUR	Просечна пондерисана рочност у данима	Учешће у укупној продаји у %
2012.	754,7	38	6,7	1,3	18	0,0
2013.	533,8	24	5,0	1,4	39	0,0
2014.	430,0	24	5,0	0,8	49	0,0
2015.	531,0	16	4,8	1,5	77	0,0
2016.	450,5	22	3,9	12,9	263	0,1
2017.	388,8	37	3,0	17,1	349	0,2
2018.						
Т1	46,8	77	1,5	20,0	474	0,7

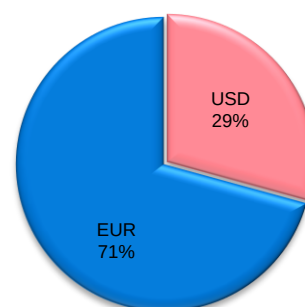
Извор: НБС.

Табела II.2.2. Девизне терминске трансакције резидената с банкама у 2018, месечни подаци

Месец	Терминска куповина резидената			Терминска продаја резидената		
	Износ у млн EUR	Просечна пондерисана рочност у данима	Учешће у укупној куповини у %	Износ у млн EUR	Просечна пондерисана рочност у данима	Учешће у укупној продаји у %
Јануар	24,6	84	2,5	3,0	365	0,4
Фебруар	10,0	61	1,1	12,8	512	1,5
Март	12,2	75	1,0	4,2	436	0,4
Укупно Т1	46,8	77	1,5	20,0	474	0,7

Извор: НБС.

Графикон II.2.1. Валутна структура девизних форвард трансакција резидената с банкама у Т1 2018.

Извор: НБС.

Табела А. Показатељи динаризації пласмана, кредита и депозита (у %)

Период*	Учешће динарских пласмана у укупним пласманима, постојећи послови			Учешће динарских кредита у укупним кредитима, нови послови**			Учешће динарских депозита у укупним депозитима, постојећи послови			Учешће динарских депозита у укупним депозитима, нови послови**		
	Привреда	Станов- ништво	Укупно	Привреда	Станов- ништво	Укупно	Привреда	Станов- ништво	Укупно	Привреда	Станов- ништво	Укупно
2008.	33,8	22,2	29,2				50,3	12,5	27,6			
2009.	26,2	22,1	24,7				52,5	10,9	25,6			
2010.	32,2	27,6	30,5	41,8	50,5	43,4	45,0	8,5	19,8	51,4	2,7	25,0
2011.	27,3	32,6	29,2	33,3	44,0	36,0	44,9	10,1	21,5	51,3	3,8	32,8
2012.	24,2	35,1	28,0	27,5	55,8	32,4	43,9	8,8	19,3	62,0	4,6	38,1
2013.	20,0	37,9	26,8	29,9	63,6	37,6	52,4	11,5	23,1	65,2	8,2	44,1
2014.	25,0	41,0	31,2	27,6	63,7	38,1	53,6	12,3	24,5	67,6	12,3	46,5
2015.	19,4	42,8	28,6	20,1	64,3	32,3	55,6	13,9	27,2	69,1	16,0	52,8
2016.	19,4	47,0	31,2	21,5	74,1	36,8	54,0	15,8	28,8	69,3	20,1	56,6
T1 2017.	19,1	47,9	31,7	19,5	70,5	37,6	51,8	15,4	27,5	77,9	27,3	68,7
T2 2017.	19,4	49,4	32,8	20,8	69,7	37,6	53,3	16,0	28,5	71,2	24,4	61,6
T3 2017.	17,5	50,8	32,4	16,9	72,3	32,8	54,4	15,7	29,1	78,1	22,7	68,5
T4 2017.	17,5	51,8	33,0	20,6	71,5	36,8	56,5	16,9	30,8	74,5	18,9	58,7
T1 2018.	16,2	51,9	32,5	17,3	71,4	37,7	56,0	16,5	29,9	81,1	19,7	67,5

* Показатељи се односе на крај периода, уколико није наведено другачије.

** Показатељи су добијени на основу података о износу новоодобренних кредита банака и новоположених депозита код банака у току периода. Показатељи за 2010. годину односе се на период септембар–децембар 2010.

Извор: НБС.

Табела Б. Валутна структура штедње становништва и јавног дуга

Период*	Штедња становништва				Јавни дуг Републике Србије (централни ниво власти)			
	Динарска штедња (у млн RSD)	Девизна штедња (у млн EUR)	Укупно штедња (у млн RSD)	Учешће динарске штедње у укупној штедњи (у %)	Износ јавног дуга у динарима (у млрд RSD)	Износ јавног дуга у страној валути (у млрд RSD)	Укупно јавни дуг (у млрд RSD)	Учешће динарског дела јавног дуга у укупном јавном дугу (у %)
2008.	10.575,0	4.679,1	425.145,0	2,5	19,9	758,1	778,0	2,6
2009.	12.400,0	5.904,5	578.577,0	2,1	120,6	823,8	944,4	12,8
2010.	13.360,0	7.105,8	763.007,1	1,8	187,1	1.095,4	1.282,5	14,6
2011.	19.355,0	7.611,2	815.801,8	2,4	248,9	1.298,6	1.547,5	16,1
2012.	17.630,0	8.272,3	958.344,1	1,8	385,4	1.629,3	2.014,8	19,1
2013.	33.672,0	8.418,5	998.781,7	3,4	469,1	1.840,0	2.309,0	20,3
2014.	38.615,1	8.524,6	1.069.732,9	3,6	588,6	2.164,6	2.753,2	21,4
2015.	45.968,2	8.628,6	1.095.435,6	4,2	668,9	2.349,7	3.018,6	22,2
2016.	51.063,9	8.987,3	1.160.744,3	4,4	639,8	2.424,8	3.064,6	20,9
T1 2017.	51.994,0	9.084,2	1.178.145,0	4,4	622,6	2.420,5	3.043,1	20,5
T2 2017.	51.316,7	9.136,9	1.155.495,5	4,4	632,9	2.254,8	2.887,7	21,9
T3 2017.	49.261,5	9.262,9	1.154.930,1	4,3	633,6	2.244,1	2.877,7	22,0
T4 2017.	50.152,0	9.373,2	1.160.614,5	4,3	632,5	2.117,2	2.749,7	23,0
T1 2018.	51.495,8	9.566,1	1.183.980,6	4,3	702,0	2.106,2	2.808,2	25,0

Табела В. Преглед мера и активности које иду у прилог повећања динаризації

Период доношења мере/спровођења активности	Опис мере/активности	Очекивани ефекти
Мај 2011.	LTV лимит за валутно индексиране хипотекарне кредите износи 80%, док за динарске није прописан. У децембру 2017. овај лимит је ублажен на 90% у случају када се кредит одобрава у оквиру мера подршке државе одређеним категоријама физичких лица.	Обезбеђење преференцијалног третмана динарског кредитирања становништва.
Мај 2011.	Прописано минимално обавезно учешће/депозит за девизне и валутно индексиране кредите физичким лицима (изузев хипотекарних кредита) у износу од 30%.	Обезбеђење преференцијалног третмана динарског кредитирања становништва.
Од маја 2011.	Ограничење односа нето отворене девизне позиције у односу на капитал од 2011. износи 20% (повећан са 10%, ради стимулеса кредитне активности).	Ограничење износа валутно индексираних и девизних пласмана у односу на девизне изворе.
Децембар 2011.	Прописана је обавеза банкама да у предговорној фази, у писменој форми, укажу клијентима на ризике које преузимају у колико се одреде за услугу индексирану страном валутом или у страни валути. Такође, понуда за закључење уговора мора да садржи информацију о валути у којој се услуга уговара. Прописано је да се, код оглашавања кредитних и депозитних услуга и послова лизинга када огласна порука садржи нулерики податак, недвосмислено наведе на репрезентативном примеру валуту у којој се услуга одобрава. Прописано је да су банка и давалац лизинга дужни да финансијску услугу кориснику понуде у динарима, осим ако корисник не захтева другачије.	Промовисање заштите од валутног ризика за кориснике финансијских услуга.
Април 2012.	Народна банка Србије и Влада Републике Србије потписале <i>Меморандум о сарадњи у динаризації финансијског система Србије</i> .	Дефинисање циљева, мера и активности које ће Народна банка Србије и Република Србија предузимати ради јачања поверења у националну валуту и њену употребу у финансијском систему.
Мај 2012.	Societe Generale Banka Srbija a.d. Београд емитовала је прву динарску банкарску обвезницу на домаћем тржишту, без валутне клаузуле, с трогодишњим роком доспећа.	Развој тржишта капитала.
Септембар 2012.	Усвајањем Закона о изменама и допунама Закона о порезу на доходак грађана, порез на камату на девизну штедњу повећан је са 10% на 15%.	С обзиром на то да је приход од камате на динарску штедњу изузет од пореза на доходак грађана, ова мера представља подстицај грађанима да мање штеде у страни валути, а више у динарима.
Новембар 2012.	Erste bank a.d. Novi Sad емитовала је динарску обвезницу двогодишњег рока доспећа.	Развој тржишта капитала.
2012.	У ликвидна потраживања првог реда укључени су и 90% фер вредности ХоВ РС у динарима, чија је минимална рочност три месеца. За девизне ХоВ није предвиђена ова могућност (на ова потраживања се не примењује корективни фактор, што је битно код утврђивања показатеља ликвидности односно реализације прописаних регулаторних захтева у том смислу).	Стимулеса банака да у већој мери користе динарске изворе финансирања.
Април 2013.	Народна банка Србије је динарске ХоВ без валутне клаузуле које су емитовале МФО с највишим кредитним рејтингом уврстила у портфељ ХоВ којима се врше операције на отвореном тржишту Народне банке Србије, као и у листу прихватљивог колатерала при одобравању кредита Народне банке Србије за дневну ликвидност и краткорочних кредита на бази залог ХоВ.	Развој тржишта капитала, кроз подстицај банкама да у својим портфељима држе динарске ХоВ које су емитовале МФО за финансирање кредита.
Новембар 2013.	Народна банка Србије у својила Одлуку о словима и начину обављања кредитних послова са иностранством у динарима, којом се генеришу подстицајни услови под којима међународна финансијска институција и развојна банка или финансијска институција чији је оснивач страна држава (МФО) могу одобравати динарске кредите домаћим банкама, правним лицима и предузетницима, као и у словима под којима домаћа банка може одобрити динарски кредит нерезиденту и начину на који их одобрава.	Повећање кредитне активности домаћих банака у динарима.
Мај 2014.	Влада Републике Србије у својила је програм за субвенционисање динарских кредита привреди.	Повећање динаризації кредита – привременог карактера.
Октобар 2014.	Држава је први пут емитовала динарску обвезницу десетогодишњег рока доспећа.	Развој финансијског тржишта и формирање криве приноса за дужерочности, што омогућава банкама да одреде цену дугорочних динарских кредита.
Новембар 2015.	Дугорочне државне ХоВ укључене су на прајм листинг Београдске берзе.	Повећање ликвидности и развој секундарног тржишта државних ХоВ.
Од новембра 2015. (последња промена), као и пре тога	Диференцијација стопа ремунације ОР: за динарску ОР износи 1,75%, док се на девизну не плаћа камата.	Стимулеса банака да у већој мери користе динарске изворе финансирања.
Јануар 2016.	Стопа обавезне резерве на део девизне основице коју чине динарске обавезе индексиране девизном клаузулом повећана је на 100% с дотадашњих 50% (колико је износила од јуна 2012. године).	Дестимулеса коришћења динарских депозита индексираних валутном клаузулом.
Фебруар 2016.	Држава је први пут емитовала бенчмарк обвезницу у динарима у већем износу, с циљем да се путем реотварања емисије, ова обвезница продаје више пута у току године.	Повећање ликвидности и развој секундарног тржишта државних динарских ХоВ.
Октобар 2016.	У понуди домаћих банака појавили су се стамбени кредити у динарима који нису валутно индексирани, по релативно повољним условима (стопама испод 5%), с дугим периодом отплате (до 30 година).	Раст дугорочног кредитирања становништва у динарима.
Децембар 2016.	На домаћем финансијском тржишту емитована је прва обвезница у динарима чији је емитент међународна финансијска институција – EBRD. Емитоване су обвезнице номиналне вредности 2,5 млрд динара.	Развој финансијског тржишта.
Јун 2017.	На Београдској берзи, остварено је прво трговање обвезница у динарима које је емитовао EBRD (у износу од 60 млн динара).	Развој секундарног финансијског тржишта.
Јун 2017.	Део средстава које је EBRD прибавила емисијом динарских обвезница на домаћем тржишту пласиран је привреди посредством домаћих банака. Кредити су намењени махом за финансирање пољопривреде и рефинансирање.	Повећање динаризації кредита привреди.
Јун 2017.	Народна банка Србије утврдила је стопу заштитног слоја капитала за структурни системски ризик у висини од 3% укупних девизних и девизно индексираних пласмана банака одобрених привреди и становништву у Републици Србији, за банке код којих је учешће девизно индексираних пласмана привреди и становништву у укупним пласманима привреди и становништву веће од 10%.	Ограничавање ризика евроизације, који је један од кључних структурних, нецикличких системских ризика по стабилност финансијског система у Србији.
Децембар 2017.	Држава је емитовала нову врсту обвезница на домаћем финансијском тржишту – штедне обвезнице.	Развој финансијског тржишта промоцијом алтернативног вида штедне и омогућавањем лакшег приступа тржишту државних ХоВ за грађане.

Методолошке напомене

- Показатељи динаризације, за сваку категорију, представљају учешће износа динарске компоненте у укупном износу те категорије.
- Под пласманима се подразумевају динарски кредити и девизни кредити (који обухватају и кредите код којих је уговорена примена девизне клаузуле), дати депозити, ХоВ, акције предузећа и потраживања по каматама и накнадама. Динарски пласмани су пласмани одобрени у динарима без девизне клаузуле. Под девизном клаузулом се подразумева валутна клаузула у смислу закона којим се уређује девизно пословање, као и свака друга клаузула којом се утврђује заштита од ризика промене курса динара.
- Сектор привреде (предузећа) укључује јавна предузећа и привредна друштва. Јавна предузећа су предузећа која обављају активности у општем (јавном) интересу и која је основала држава. У оквиру привредних друштава обухваћени су и комитенти банака у области здравства и образовања који се не финансирају из буџета (приватне клинике, болнице, школе и остале институције које накнаде за своје услуге наплаћују на основу трошкова производње).
- Сектор становништва укључује домаћа физичка лица, страна физичка лица – резиденте, приватна домаћинства са запосленим лицима, регистроване пољопривредне произвођаче и предузетнике, као и непрофитне институције које пружају услуге становништву (НИПУС).
- Пласмани су исказани по бруто принципу, што значи да нису умањени за исправке вредности. При искључивању ефеката курса узет је у обзир курс динара према еврџ, америчком долару, швајцарском франку, британској фунти и јапанском јену.
- Према методологији Европске централне банке, у категорију новоодобрених кредита укључују се и репрограмирани кредити.
- Депозити укључују динарске депозите и девизне депозите (укључујући и валутно индексирани депозите).
- Штедња становништва укључује штедњу резидената и штедњу нерезидената.
- Јавни дуг Републике Србије односи се на дуг централног нивоa власти.

Списак графикана и табела

Графикони

I.1.	Показатељи динаризације	1
I.1.1.	Учешће динарских пласмана у укупним пласманима привреди и становништву	1
I.1.2.	Секторска структура пласмана	2
I.1.3.	Учешће динарских кредита у укупним новоодобренним кредитима привреди и становништву	2
I.1.4.	Новоодобренни кредити привреди и становништву у Т1 2018, по наменама	3
I.1.5.	Динаризација новоодобренних кредита привреди и становништву, по наменама	3
I.1.6.	Каматне стопе на новоодобрене кредите привреди	3
I.1.7.	Каматне стопе на новоодобрене кредите становништву	4
I.2.1.	Учешће динарских депозита у укупним депозитима привреде и становништва	4
I.2.2.	Секторска структура депозита	4
I.2.3.	Рочна структура новоположених депозита привреде и становништва у Т1 2018.	5
I.2.4.	Динаризација новоположених депозита привреде и становништва, према рочној структури	5
I.2.5.	Каматне стопе на новоположене депозите становништва	5
I.2.6.	Динарска штедња	6
I.2.7.	Рочна структура динарске штедње	6
I.2.8.	Рочна структура девизне штедње	6
I.2.9.	Исплативост штедње орочене на годину дана	8
I.3.1.	Учешће динарског дуга у укупном јавном дугу	9
I.3.2.	Валутна структура јавног дуга РС	9
I.3.3.	Рочна и валутна структура државних ХоВ емитованих на домаћем финансијском тржишту	9
I.3.4.	Секундарни промет динарских државних ХоВ	10
I.3.5.	Секундарни промет динарских државних ХоВ, према рочној структури ХоВ	10
II.2.1.	Валутна структура девизних форвард трансакција резидената с банкама у Т1 2018.	12

Табеле

I.2.1.	Исплативост штедње орочене на годину дана	8
II.1.1.	Своп трансакције Народне банке Србије, тромесечни подаци	11
II.1.2.	Своп трансакције Народне банке Србије у 2018, месечни подаци	11
II.2.1.	Девизне терминске трансакције резидената с банкама, тромесечни подаци	12
II.2.2.	Девизне терминске трансакције резидената с банкама у 2018, месечни подаци	12
Табела А	Показатељи динаризације пласмана и депозита	13
Табела Б	Валутна структура штедње становништва и јавног дуга	13
Табела В	Преглед мера и активности које иду у прилог повећању динаризације	14